

ชลลดา หงษ์งาม. 2549. ผลของการใช้เครื่องมือสืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ต่อพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของอาจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
[ISBN 974-626-417-6]

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์, นางละอองกาญจน์ เหล่าไพบุลย์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้เครื่องมือสืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ต่อพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของอาจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รวมทั้งสภาพปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของอาจารย์โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ 322 คนได้รับแบบสอบถามกลับมา 225 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.0 ข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่าในปัจจุบันอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในระดับใช้งานได้ดี อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์ในการผลิตเอกสารการสอนเป็นหลัก แหล่งสารสนเทศที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้แก่ เว็บไซต์เฉพาะสาขาวิชา เว็บไซต์สถาบันอุดมศึกษา เว็บไซต์หน่วยงานราชการ และเว็บไซต์องค์กรเอกชน รองลงมาคือ สำนักบรรณสารสนเทศ มสธ. ประเภทสารสนเทศที่ใช้มาก คือ สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ บทความในอินเทอร์เน็ต วารสารอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมาคือ สารสนเทศตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ ตำราวิชาการ วารสาร ส่วนเครื่องมือสืบค้นสารสนเทศที่ใช้มากคือ เครื่องมือสืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรม(OPAC)

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของอาจารย์เมื่อมีการใช้เครื่องมือสืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเปลี่ยนแปลงไปกล่าวคืออาจารย์มีวิธีการแสวงหาสารสนเทศผ่านคอมพิวเตอร์จากที่ทำงานและที่บ้านมากขึ้น ด้านประเภทสารสนเทศพบว่าอาจารย์มีการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ โดยการสืบค้นจากแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะเว็บไซต์เฉพาะสาขาวิชาและเว็บไซต์สถาบันอุดมศึกษามากขึ้น สำหรับเครื่องมือสืบค้นสารสนเทศ พบว่า ปัจจุบันอาจารย์ถึงร้อยละ 96.0 ที่ใช้เครื่องมือสืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมห้องสมุด(OPAC) และมีอาจารย์เพียงร้อยละ 0.4 ที่ยังคงใช้บัตรรายการ และบัตรบรรณวารสารในการเข้าถึงสารสนเทศ ถึงแม้ว่าอาจารย์ส่วนใหญ่จะใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นอาจารย์ก็ยังคงใช้สารสนเทศตีพิมพ์ และให้ความสำคัญกับการใช้สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมากขึ้นในระดับมากเช่นเดียวกัน และผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าอาจารย์ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่นๆ รวมทั้งศูนย์เอกสารสนเทศอื่นๆนอก มสธ. น้อยลง สำหรับปัญหาการแสวงหาสารสนเทศพบว่ามีเฉพาะเรื่องระบบคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยขัดข้องบ่อย และช้า

Chollada Hong-Ngam. 2006. **The Effects of Using Electronic Information Access Tools on The Information Seeking Behaviour of The Faculty Staff at Sukhothai Thammathirat Open University**. Master of Arts Thesis in Library and Information Sciences, Graduate School, Khon Kaen University. [ISBN 974-626-417-6]

Thesis Advisors: Assoc. Prof. Dr. Lampang Manmart, Mrs. La_ongkan Laopaiboon

ABSTRACT

The purposes of this survey research were to investigate the effects of using electronic information access tools on information seeking behavior of the faculty staff of Sukhothai Thammathirat Open University and their search problems. The questionnaires were provided to 322 academic staff in 12 academic fields in Sukhothai Thammathirat Open University, and 225 questionnaires, approximately 70.0 percent were returned. The data were analyzed by using Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus (SPSS/PC+) Program.

The results of the study show that, presently, the faculty staff regard themselves as being competent users of computer and the internet. Regarding information use, it was found that most of the faculty staff used information for academic paper production such as research, text books, journal articles and etc. Most of them used electronic resources such as professional website in each field, governmental and public organizational websites as well. They also frequently used Sukhothai Thammathirat Open University Library as a source for finding their needed information. The categories of information that the academic staff used in high rate were electronic information resources which comprise of online information, online journal as well as the traditional printed information resources such as text books and article journals. In addition, the online database and OPAC were electronic information searching tools that were most commonly used for information access.

These research findings confirm that the information seeking behavior of academic staff has changed since the introduction of the information searching tools. Most of them tend to search information from their work place and home more often. They have also increasingly used the information in electronic format and have searched them from electronic resources such as government and academic institute websites, and professional databases by using electronic information searching tools such as the Internet, online databases, bibliographic databases (OPAC). Although the research results indicate that electronic information and resources are widely used among academic staff, they have still mainly used the Sukhothai Thammathirat Open University Library, whereas the use of another universities' libraries and information centers are gradually decreasing. In addition, the manual information searching has been dramatically declined. Presently there are only about 0.04 percent of academic staff who are still using periodical index and catalogue card for searching information. This research noted that the slow computer speed and the frequently encountered technical problems posed as potential obstacle for effective information access and use.